

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U003473

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 06-12-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ про видачу диплома доктора філософії № 117-К від 27 лютого 2025 року

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Великий Роман Ігорович

2. Roman Velykyi

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1000-9995

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 073

Назва наукової спеціальності: Менеджмент

Галузь / галузі знань: управління та адміністрування

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Менеджмент

Дата захисту: 07-02-2025

Спеціальність за освітою: Будівництво та цивільна інженерія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 7329

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет природокористування

Код за ЄДРПОУ: 00493735

Місцезнаходження: вул. Володимира Великого, буд. 1, Дубляни, Львівський р-н., 80381, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет природокористування

Код за ЄДРПОУ: 00493735

Місцезнаходження: вул. Володимира Великого, буд. 1, Дубляни, Львівський р-н., 80381, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.75

Тема дисертації:

1. Управління конкурентоспроможністю фермерських господарств
2. Management of farm competitiveness

Реферат:

1. Дисертацію присвячено вирішенню наукового завдання щодо обґрунтування теоретико-методичного базису і розробки практичних рекомендацій для оцінки рівня конкурентоспроможності та застосування інструментарію для реалізації механізмів управління конкурентоспроможністю фермерських господарств. З'ясовано, що управління фермерським господарством вимагає специфічного підходу через невеликі масштаби діяльності, залежності від природних умов, багатофункціональності фермера як керівника господарства, необхідності інновацій та новітніх технологій, а також поєднання виробничої, комерційної та соціальної складової його функціонування. Це вимагає від фермера гнучкості, стратегічного бачення та ефективного управління ресурсами і конкурентоспроможністю. Доволі часто фермерські господарства змушені кардинально удосконалювати управління не лише через конкуренцію та заради прибутку, але й заради виживання. Результатом аналізу наукової літератури є систематизація наукових підходів щодо

трактування термінів «конкурентоспроможність» та «управління конкурентоспроможністю». У межах розгляду генезису сформульовано авторське тлумачення терміну «управління конкурентоспроможністю фермерських господарств» як здатність конкретних фермерських господарств своєчасно й ефективно коригувати параметри операційної діяльності залежно від змін у зовнішньому середовищі для підтримання наявних і створення нових конкурентних переваг. Управління конкурентоспроможністю фермерських господарств – це системна категорія, яка відображає процес діяльності фермерського господарства з позиції його стратегічних цілей, що дозволить сімейним фермам та малим фермерським господарствам за рахунок реалізації менших обсягів унікальної продукції та лояльності покупців домогтися бажаного рівня конкурентоспроможності та генерування достатньої для відтворення маси прибутку. Розроблено концептуальну схему застосування методичного інструментарію для управління конкурентоспроможністю фермерських господарств, яка поєднує статичну, динамічну та якісну оцінки критеріїв конкурентної переваги та передбачає розрахунок інтегрального показника – коефіцієнта конкурентних переваг, забезпечуючи тим самим максимальну об'єктивність отриманих результатів. Запропонована методика дозволить прогнозувати рівень майбутньої конкурентоспроможності, контролювати ефективність виконання ухвалених рішень, здійснювати коригуючі дії на основі аналізу інформації та врахування забезпечувальних чинників. Встановлено, що функціонування фермерських господарств поєднує такі дві основні цілі: споживча – підвищення добробуту усіх членів родини фермера; виробнича – підвищення конкурентоспроможності заради максимізації доходу. Для малоземельних сімейних ферм закономірність взаємозалежності обсягів виробництва та конкурентоспроможності неприйнятна, оскільки через обмеженість ресурсів вони не можуть забезпечувати зростання конкурентоспроможності за рахунок ефекту масштабу. Причиною низької прибутковості фермерських господарств є неспроможність формувати великі товарні партії, з якими можна виходити на ринок без участі посередників, тим самим скорочуючи продовольчий ланцюг. Запропонована методика оцінки конкурентоспроможності є простою та уніфікованою за рахунок використання доступної бухгалтерської та звітної інформації фермерських господарств. В основу методики покладено інтеграцію таких критеріїв конкурентних переваг фермерських господарств: фінанси, маркетинг, бізнес-процеси, інноваційність, соціально відповідальна діяльність, управлінська ефективність. Багатокутник конкурентних переваг є інструментом візуалізації та аналізу конкурентних переваг фермерських господарств. Він допомагає зрозуміти, де господарство має конкурентні переваги, а за якими напрямками потребує вдосконалення. Результати оцінки конкурентоспроможності фермерського господарства є підґрунтям для формування управлінських висновків щодо напрямів її покращення. Система управління фермерського господарства за результатами оцінки повинна забезпечити досягнення запланованих результатів. Тому фермеру слід ініціювати розробку заходів щодо зміцнення конкурентних переваг. Це дозволяє стратегічно планувати розвиток агробізнесу для підвищення конкурентоспроможності фермерського господарства на ринку.

2. Effective farm management necessitates a distinct approach due to the small scale of operations and significant reliance on natural conditions. Farmers, who also serve as managers, must adopt a multifunctional role and be open to innovation and the latest technologies. Furthermore, they must skillfully integrate the production, commercial, and social facets of their operations. This context requires flexibility, strategic foresight, and adept management of resources to maintain competitiveness. Frequently, farms find it essential to enhance their management practices, not only to thrive in a competitive landscape but also to ensure their continued survival. The analysis of scientific literature has led to systematically categorizing various scientific approaches to defining the terms "competitiveness" and "competitiveness management." In exploring the evolution of these concepts, the author of the paper has formulated his interpretation of "management of farm competitiveness." This term describes a farm's ability to promptly and effectively adjust its operational parameters in response to changes in the external environment, enabling it to sustain existing competitive advantages and cultivate new ones. Competitiveness management in agriculture is a systematic concept that examines farm operations from the perspective of strategic objectives. This approach can assist family farms and small farms in achieving their desired level of competitiveness while generating adequate profits. These farms can accomplish this by offering smaller

quantities of distinctive products and fostering strong customer loyalty. A conceptual framework has been developed to apply methodological tools to manage the competitiveness of farms. This framework integrates static, dynamic, and qualitative assessments of competitive advantage criteria and incorporates the calculation of an overall indicator - the coefficient of competitive advantage - ensuring maximum objectivity in the results. The proposed methodology facilitates the prediction of future competitiveness levels, enables the monitoring of the effectiveness of implemented decisions, and allows for corrective actions based on thorough analysis and consideration of supporting factors. The research has shown that farms generally aim to achieve two main goals: the consumer goal, which focuses on improving the welfare of the farmer's family members, and the production goal, which aims to enhance competitiveness to maximize income. For small family farms, however, the relationship between production and competitiveness presents challenges. These farms struggle to improve competitiveness through economies of scale due to limited resources. This limitation contributes to their low profitability, as they are unable to form large batches of goods that can be sold directly to consumers, thus shortening the food supply chain. The proposed methodology for assessing competitiveness is straightforward and unified, relying on readily available accounting and reporting information from farms. This methodology integrates various criteria that represent the competitive advantages of farms, including finance, marketing, business processes, innovation, socially responsible practices, and managerial efficiency. The competitive advantage polygon serves as a tool for visualizing and analyzing these advantages. It helps identify where a farm excels and where improvements are needed. The results of the competitiveness assessment provide a solid foundation for management conclusions regarding necessary improvements. Based on these assessment results, the farm management system should be designed to ensure that planned outcomes are realized. Therefore, farmers should initiate the development of strategies aimed at strengthening their competitive advantages. This strategic planning is essential for enhancing the competitiveness of the farm in the market.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Гнатишин Л.Б., Великий Р.І. Система та механізм управління конкурентоспроможністю фермерських господарств. Вісник Львівського національного аграрного університету: економіка АПК. 2021. № 28. С. 5–10.
- Гнатишин Л. Б., Великий Р. І. Підґрунтя формування системи управління конкурентоспроможністю фермерських господарств. Інфраструктура ринку. 2022. № 64. С. 30–35.
- Великий Р. І. Інноваційно-креативна модель управління конкурентоспроможністю фермерських господарств. Вісник Львівського національного аграрного університету: економіка АПК. 2022. № 29. С. 84–86.
- Гнатишин Л. Б., Великий Р. І. Оцінка конкурентоспроможності фермерських господарств для цілей управління. Агросвіт. 2024. № 22. С. 58–69.

Наукова (науково-технічна) продукція: аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: розроблено практичні рекомендації для оцінки рівня конкурентоспроможності та застосування інструментарію для реалізації механізмів управління конкурентоспроможністю фермерських господарств

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U108898

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гнатишин Людмила Богданівна

2. Liudmyla Hnatyshyn

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4425-0514

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет природокористування

Код за ЄДРПОУ: 00493735

Місцезнаходження: вул. Володимира Великого, буд. 1, Дубляни, Львівський р-н., 80381, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шпикуляк Олександр Григорович

2. Oleksandr Shpykuliak

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5257-5517

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут аграрної економіки"

Код за ЄДРПОУ: 00496805

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 10, Київ, 03127, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шматковська Тетяна Олександрівна
2. Tetiana Shmatkovska

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.04**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-2771-9982**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Волинський національний університет імені Лесі Українки**Код за ЄДРПОУ:** 02125102**Місцезнаходження:** проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Прокопишин Оксана Степанівна
2. Oksana Prokopyshyn

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.04**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-7027-3499**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Львівський національний університет природокористування**Код за ЄДРПОУ:** 00493735**Місцезнаходження:** вул. Володимира Великого, буд. 1, Дубляни, Львівський р-н., 80381, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Маркович Наталія Василівна
2. Nataliya Markovych

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.04**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0001-6725-1355**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Львівський національний університет природокористування

Код за ЄДРПОУ: 00493735

Місцезнаходження: вул. Володимира Великого, буд. 1, Дубляни, Львівський р-н., 80381, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Яців Ігор Богданович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Яців Ігор Богданович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Дацко Тетяна Миколаївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна